

ΓΝΩΜ. ΣΙΝΙΚΑΙ (Μεταφρ. ἐκ τοῦ Γαλλ).

Ἡ Ἀρετὴ κατέχει ὅλον τὸ πνεῦμα τοῦ σοφοῦ, καὶ τὸ κέρδος, τοῦ κακοῦ. — Ὁ φιλόσοφος εἶναι ἱκανὸς νὰ διακρίνη πᾶν τὸ συμφωνοῦν μὲ τὴν ἀρετὴν, καὶ ὁ κακὸς καὶ ἀμαθὴς πᾶν τὸ συμφωνοῦν μὲ τὰ συμφέροντά του. — Θέλεις νὰ περναῖς ὡς φιλόσοφος καὶ δὲν ἔχεις διόλου τὴν γενναϊότητα νὰ καλλιεργῆς τὴν ἀληθῆ σοφίαν; — μὲ ποιὸν δίκαιον ἰδιοποιεῖσαι τὸν τίτλον τοῦτον;

Ὁ σοφὸς εἶναι πρᾶος εἰς τὰς συνομιλίας του καὶ φρόνιμος εἰς τὰς πράξεις του. — Ἐξιδύρισαν κατὰ σοῦ, σὲ ἐκακολόγησαν, τί θέλει σὲ χρησιμεύσει τὰ ὀργισθῆς; ἐνώσου μᾶλλον μετὰ τῶν κατηγόρων σου, ἐπίπληξαι σεαυτὸν διὰ τὰ σφάλματα τὰ ὅποια σὲ συκοφαντοῦσι, καὶ προσπάθησαι νὰ γένης ἐνάρετος.

Ὡ Νομοθέται! σεῖς τῶν ὁποίων ἡ φρόνησις καὶ ἡ σοφία πρέπει νὰ διακρίνονται ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους! προσέχετε εἰς τὴν ποιήν τὴν ὅποιαν διορίζετε κατὰ τοῦ ἐγκλήματος· οἱ νόμοισας ἀφοῦ ἀπαξ κηρυχθῶσι, πρέπει νὰ ἀκολουθῶνται· ἤθελεν εἶσθαι ἐπικίνδυνον νὰ τοὺς ἀφήσητε ἀνευ πράξεως, ἤθελεν εἶσθαι πάλιν σκληρὸν νὰ τοὺς ἐκτελέσητε, εἴαν αὐτοὶ ἦναι ἀπάνθρωποι. — Εἶναι σπάνιον νὰ ἴδῃ τις σοφὸν· τὸν βλέπει καὶ δὲν ὠφελεῖται ἀπὸ τὰ μαθήματά του. — Δὲν εἶναι δύσκολον νὰ λάβῃ τις τὸ ἐλάττωμα τῶν ἄλλων· ἡ δυσκολία εἶναι νὰ δεχθῆς τὰς νουθεσίας καὶ ἐμπλήξεις των, χωρὶς νὰ τὰς ἀφήσης νὰ τρέχωσιν ὡς τὸ ὕδωρ. Ἀγαπᾷς τοὺς σοφοὺς καὶ δικαίους ἀνδρας; σέβασαι τοὺς γονεῖς σου; εἶσαι ἔτοιμος νὰ χύσης τὸ αἷμά σου ὑπὲρ τῆς πατρίδος σου; ἀλλὰ αὐτὸ δὲν ἀρκεῖ. Γνωρίζεις τὰ χρέη τῆς φιλίας; φοβῆσαι μήπως τὰ παρατρέξῃς; εἶσαι ἀληθὴς εἰς τὰς ὁμιλίας σου; ἔχεις καλὴν πίστιν εἰς τὰς πράξεις σου; ὕπαγε δὲν ἠμπορεῖς νὰ ἔχῃς καλητέραν ἄλλην σπουδὴν· σὲ εὐρίσκω πολυμαθέστατον ἀνδρα. — Εἴαν ἀμφιβάλλῃς διὰ τὴν δικαιοσύνην πράξεως τινὸς πρέπει νὰ ἀπέχῃς ἀπ' αὐτήν. — Νὰ ἀγαπᾷ τις τὴν δόξαν, νὰ φοβῆται τὴν ἐντροπήν, καὶ νὰ μὴν ἀνδίσταται εἰς τὴν κακίαν, εἶναι τὸ ἴδιον ὡς νὰ κατοικῆ εἰς τὸ μέσον λίμνης, ἐνῶ φοβεῖται τὴν ὑγρασίαν. Οἱ παλαιοὶ σοφοί, οἱ περίφημοι ἐκεῖνοι ἀνδρες τὰ μεγάλα προτερήματα τῶν ὁποίων ἐξέπλεξην ἄλλοτε τὴν οἰκουμένην, δὲν ἦσαν ἄλλο, εἰμὴ ἀνθρωποι. Δὲν εἶμαι καὶ ἐγὼ ἀνθρωπος; δὲν ἔμπορῶ νὰ τοὺς μιμηθῶ καὶ ν' ἀποκατασταθῶ ἴσος μ' ἐκείνους; διατί νὰ κυττάζω τὴν δόξαν των μὲ ὄμμα δειλὸν, ἐνῶ δύναμαι νὰ ἐψῶσω ἑμαυτὸν ἕως εἰς τὰς ἀρετάς των;

Τὰ τέκνα τὰ ὅποια διίσχυρίζονται νὰ μᾶς ἐκπλήξωσι διὰ τοῦ πνεύματός των ὁμοιάζουσι συχνάκις μ' ἐκεῖνα τὰ φυτὰ τῶν ὁποίων τὰ ἀνδρῆ εἶναι διπλᾶ, καὶ τὰ ὅποια δὲν δίδουσι καρπὸν. — Καλὸν βιβλίον καὶ καλὴ συναναστροφή δύνανται νὰ ὠφελήσωσιν, ἀλλὰ τὸ καλὸν παράδειγμα ὁμιλεῖ ῥητορικώτερον εἰς τὴν καρδίαν.

Ἀπόστολος Δανιηλίδης